

Vergaderjaar 1987–1988

19427

Bepalingen betreffende de uitoefening van de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging en van het recht tot vergadering en betoging (Wet openbare manifestaties)

Nr. 9

TWEEDE NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 24 november 1987

I. Artikel I wordt als volgt gewijzigd:

A. Het opschrift boven artikel 1 komt te luiden als volgt:
Paragraaf I. Begripsbepaling

B. Artikel 1, eerste lid, komt te luiden als volgt:
1. In deze wet wordt verstaan onder openbare plaats: plaats die krachtens bestemming of vast gebruik open staat voor het publiek.

C. Het opschrift boven artikel 2 komt te luiden als volgt:
Paragraaf II. Bepalingen voor openbare plaatsen

D. In artikel 2 wordt «om manifestaties te houden of daaraan deel te nemen» vervangen door:
tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging en het recht tot vergadering en betoging.

E. Artikel 7 vervalt.

F. De artikelen 3 tot en met 6 worden vernummerd tot 4 tot en met 7.

G. Ingevoegd wordt een nieuw artikel 3, luidende als volgt:

Artikel 3

1. De gemeenteraad stelt bij verordening regels vast met betrekking tot de gevallen waarin voor samenkomsten tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging op openbare plaatsen een voorafgaande kennisgeving vereist is.

2. Voor op vooraf bepaalde tijdstippen regelmatig terugkerende samenkomsten als bedoeld in het eerste lid, uitgaande van een kerkgenootschap, een zelfstandig onderdeel daarvan of een genootschap op geestelijke grondslag, is een eenmalige kennisgeving voldoende.

3. De verordening voorziet ten minste in:
a. regels betreffende de gevallen waarin een schriftelijke kennisgeving wordt vereist van degene die voornemens is een samenkomst te houden;

b. regels betreffende het tijdstip waarop de kennisgeving moet zijn gedaan, de bij de kennisgeving te verstrekken gegevens, en het verstrekken van een bewijs van ontvangst aan degene die de kennisgeving doet.

4. Over de inhoud van hetgeen wordt beleden worden geen gegevens verlangd.

H. Artikel 4 komt te luiden als volgt:

1. De gemeenteraad stelt bij verordening regels vast met betrekking tot de gevallen waarin voor vergaderingen en betogingen op openbare plaatsen een voorafgaande kennisgeving vereist is.

2. De verordening voorziet ten minste in:

a. regels betreffende de gevallen waarin een schriftelijke kennisgeving wordt vereist van degene die voornemens is een vergadering of betoging te houden;

b. regels betreffende het tijdstip waarop de kennisgeving moet zijn gedaan, de bij de kennisgeving te verstrekken gegevens, en het verstrekken van een bewijs van ontvangst aan degene die de kennisgeving doet.

3. Over de inhoud van de te openbaren gedachten of gevoelens worden geen gegevens verlangd.

I. Artikel 5 komt te luiden als volgt:

1. De burgemeester kan naar aanleiding van een kennisgeving voorschriften en beperkingen stellen of een verbod geven.

2. Een verbod kan slechts worden gegeven indien:

a. de vereiste kennisgeving niet tijdig is gedaan;

b. de vereiste gegevens niet tijdig zijn verstrekt;

c. een van de in artikel 2 genoemde belangen dat vordert.

3. Een voorschrift, beperking of verbod kan geen betrekking hebben op de inhoud van hetgeen wordt beleden, onderscheidenlijk van de te openbaren gedachten of gevoelens.

4. Beschikkingen als bedoeld in het eerste lid worden zo spoedig mogelijk schriftelijk ter kennis gebracht van degene die de kennisgeving heeft gedaan.

5. Tegen beschikkingen als bedoeld in het eerste lid staan geen andere administratiefrechtelijke voorzieningen open dan die ingevolge de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen (Stb. 1975, 284).

J. Artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

– «een manifestatie» wordt vervangen door: een samenkomst tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging, vergadering of betoging;

– «de manifestatie» wordt vervangen door: deze.

K. Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

– de eerste aanduiding «de manifestatie» wordt vervangen door: een samenkomst tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging, vergadering of betoging;

– de tweede aanduiding «de manifestatie» wordt vervangen door: deze;

– onderdeel a komt te luiden als volgt:

a. de vereiste kennisgeving niet is gedaan of een verbod is gegeven;.

L. Het opschrift boven artikel 8 komt te luiden als volgt:

Paragraaf III. Bepalingen voor andere dan openbare plaatsen

M. Artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

– in het eerste lid wordt «de manifestatie» vervangen door: deze;

– in het tweede lid wordt «manifestaties» vervangen door: vergaderingen en betogingen;

N. Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

- in het eerste en tweede lid wordt «een manifestatie» vervangen door: een samenkomst tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging, vergadering of betoging;
- in het tweede lid wordt «de manifestatie» vervangen door: deze;
- in het derde lid wordt de eerste aanduiding «de manifestatie» vervangen door: een samenkomst tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging, vergadering of betoging;
- in het derde lid wordt de tweede aanduiding «de manifestatie» vervangen door: deze.

O. Artikel 11, eerste lid, komt te luiden als volgt:

1. Met hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van de tweede categorie wordt gestraft:

- a. het houden van of deelnemen aan een samenkomst tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging, vergadering of betoging waarvoor de vereiste kennisgeving niet is gedaan of waarvoor een verbod is gegeven;
- b. handelen in strijd met een voorschrift of beperking als bedoeld in artikel 5, eerste lid, met een aanwijzing als bedoeld in artikel 6 en artikel 9, tweede lid, of met een opdracht als bedoeld in artikel 7, artikel 8, eerste lid, en artikel 9, derde lid.

II. Artikel II wordt als volgt gewijzigd:

P. In de onderdelen C en D wordt «toespraak, voordracht, bijeenkomst of optocht ter belijdenis» vervangen door: samenkomst tot het belijden.

III. Artikel III wordt als volgt gewijzigd:

Q. Onderdeel A wordt als volgt gewijzigd:

– «geoorloofde manifestaties» wordt vervangen door: geoorloofde samenkomsten tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging, vergaderingen of betogingen;

– «artikel 4, eerste lid» wordt vervangen door: artikel 5, eerste lid.

R. In onderdeel B wordt «artikel 4, eerste lid» vervangen door: artikel 5, eerste lid.

IV. Artikel VI komt te luiden als volgt:

Artikel VI. Inwerkingtreding

Deze wet treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin zij wordt geplaatst.

V. Artikel VII vervalt.

VI. Artikel VIII wordt vernummerd tot VII.

Toelichting

De meeste wijzigingen zijn reeds toegelicht in de nota naar aanleiding van het eindverslag. Wij verwijzen in het bijzonder naar de alinea's 2, 11, 14, 22 en 24 van die nota. Enkele wijzigingen behoeven nog nadere toelichting.

Ad onderdeel I, sub E:

Het oorspronkelijke artikel 7 had vooral betekenis in verband met het gebruik van de overkoepelende term «manifestaties». Nu bedoelde term

vervalt kan het artikel vervallen. Uit de artikelen 3, eerste lid, en 4, eerste lid, blijkt afdoende dat een kennisgevingsstelsel slechts betrekking kan hebben op openbare plaatsen.

Ad onderdeel I, sub G en H:

In aanvulling op de toelichting in alinea 11 en 24 zij vermeld dat in de thans voorgestelde artikelen 3, derde en vierde lid, en 4, tweede en derde lid, enkele louter redactionele vereenvoudigingen zijn aangebracht ten opzichte van de oorspronkelijke tekst van artikel 3, tweede en derde lid.

Ad onderdelen IV en V:

In de oorspronkelijke inwerkingtredingsbepalingen werd rekening gehouden met de mogelijkheid de wet en de desbetreffende grondwettelijke bepalingen eerder dan 17 februari 1988 in werking te doen treden. Zo'n vervroegde inwerkingtreding achten wij thans niet meer mogelijk. Waar ingevolge de additionele artikelen III en V de grondwettelijke bepalingen op 17 februari 1988 van rechtswege in werking treden, kan de bepaling inzake de inwerkingtreding van die bepalingen vervallen (onderdeel V). Wij streven ernaar de Wet openbare manifestaties eveneens op 17 februari 1988 in werking te doen treden. Zekerheidshalve wordt het tijdstip van inwerkingtreding bepaald op de dag na de datum van plaatsing in het Staatsblad (onderdeel IV).

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. P. van Dijk

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes